

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Syner (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "Syner", i Hjortø, Knud: *Syner*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 121. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_01-shoot-idm140211095187632/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Syner

Men den anden kan være meget frækkere endnu, det kan nemlig fælde ham ind at kompromisere mig over for andre mennesker, hvad der jo er meget ubehageligt for en dannet mand. Forleden dag stod jeg for eksempel og udviklede noget for en bekendt af mig. Det var om børns opdragelse i de første år, jeg begyndte med en fremstilling af disciplinens ide, og jeg ved bestemt, at jeg var kommet til det sted i min udvikling, hvor jeg undersøgte, i hvilken alder forestillingen om lydighed kan bringes det spæde barn. Og hvad sker? Et kvarterstid efter vågner jeg og opdager, at der er noen, der stir og taler, og at det er mig, det vil sige: det var ikke mig, for jeg havde holdt op for længe siden, men for min bekendt måtte det jo ta sig ud, som om det var mig, der talte. Det var altså osse den anden, som her havde været på spil. Tænk sig, at der er noen, der taler i mig, ud gennem mig, bruger mit væb, mine lunger o. s. v., og jeg ikke så meget som aner, hvad han har sagt! Og dog bær jeg ansvaret for det! Det er næsten mer, end man kan finde sig i med tålmodighed.

Sagen er jo simpel nok: mens jeg talte, er min opmærksomhed blevet vakt af noget andet, som efterhånden har draget mig til sig, og så snart jeg var borte, har den anden taet ordet på mine vegne. Er det nu ikke et lovlig stift stykke, at der udgår ord af ens mund, uden at man ved det, og at man sådan skal gå og passe på, for at ikke den medlojerende skal komme og gøre dumheder på ens regning?

Men det er endda ikke alt. For når jeg så vågner og begynder at tale igen – som jeg gjorde den dag for at bøde på mulige, mig ubekendte dumheder – så falder det mig ikke længere ganske naturligt; det er, som det så alligevel ikke var mig selv, og det kan tit være temmelig længe, inden jeg er ganske tilfældelig sikker på, om jeg selv taler, eller om det stadig er den anden, som jeg nu bevidst lytter til, uden at jeg er i stand til at stoppe munden på ham. Dette er lidt mer indviklet, og så er der jo endda det usopklarede, om ikke den anden i virkeligheden er mig selv, og det er ham, der taler meget tiere, end jeg egentlig tror. Men det vil jeg la stå hen.

Et påfaldende eksempel på, hvordan han efterhånden blir mer og mer nærgående, fik jeg for ganske nylig. Jeg skulde så en stor